

Sognepræst Jens Jepsen Lohmann

Bevaringsværdig gravsten

Pastor Jens Jepsen Lohmann (2. juni 1842-23. oktober 1894) var sognepræst i Skive-Resen pastorat fra 1881 til sin død. Han var initiativtager til og drivkraft bag opførelsen af Skive Kirke, men døde, inden kirken stod færdig.

Jens Jepsen Lohmann var født i Haderslev i det daværende hertugdømme Slesvig, og denne baggrund kom til at præge hans liv. Familien var dansksindet og deltog i nationalitetskampen mellem danske og tyske. Han deltog som sekondløjtnant i krigen mellem Danmark og Preussen/Østrig i 1864, der endte med tabet af Slesvig og Holsten. Efter krigen afslutning blev familien udvist fra Slesvig af preusserne.

Lohmann blev teologisk kandidat i 1871 og fik sit første præsteembede i 1877, hvor han også blev gift.

Han tiltrådte embedet i Skive-Resen den 22. marts 1881. Skive var på dette tidspunkt inde i en vækstperiode med stærkt voksende indbyggertal. Lohmann opdagede hurtigt, at Vor Frue Kirke var alt for lille til den voksende menighed, og i 1882 tog han initiativ til at skaffe mere plads i kirken. I første omgang overvejede man i Kirkeinspektionen, hvor Lohmann var medlem, at udvide kirken, men det blev for dyrt og i praksis umuligt at gennemføre. Derfor blev målet nu at bygge en ny kirke i Skive, men der var ikke den store opbakning til planen blandt borgerne, og i stedet gik man tilbage til tanken om at udvide Vor Frue Kirke. Der blev udarbejdet en plan, der ville betyde en næsten total nedrivning af den gamle middelalderkirke, men planen blev afvist af Kirkeministeriet, der ikke kunne godkende arkitekten. Den 10. maj 1887 kunne Skive Folkeblad bringe følgende nyhed: ”Nogle kalkmalerier er i disse dage kommet til syne på en af hvælvingerne i Skive Kirke derved, at en del kalk er faldet af. Der findes bl.a. en kvindefigur.” En ny arkitekt blev sat opgaven, men han opdagede under undersøgelsen af Vor Frue Kirke, at alle kirkens hvælvinger var fyldt med kalkmalerier. Fundet betød, at alle planer om en udvidelse af Vor Frue Kirke blev opgivet. Kalkmalerierne blev afdækket, og det viste sig, at der var tale om en sammenhængende samling af kalkmalerier fra 1522. Pastor Lohmann udgav i 1890 bogen ”Kalkmalerierne i Skive Kirke”, hvor han gennemgik kalkmalerierne.

Efter opgivelsen af udvidelsen af Vor Frue Kirke gik kirkeplanerne i Skive i stå – indtil julen 1893. Da dukkede apoteker Gerhard Norgaard, der drev Skive Apotek, op i præstegården, hvor han fortalte Lohmann, at han og hans hustru, der var barnløse, havde besluttet at oprette et legat på 100.000 kr., der skulle anvendes til opførelse af en ny kirke. Legatet skulle forrentes med fire procent i apotekerparrets levetid, så den første opgave for Kirkeinspektionen var at skaffe finansiering af renteudgiften. Staten påtog sig at betale de 2 procent, hvis Skive Byråd ville betale de resterende 2 procent og stille en byggegrund til rådighed. Den 1. august 1894 vedtog byrådet at gå ind på statens betingelser – finansieringen var på plads, og nu skulle byggeplanerne gennemføres.

Det kom pastor Lohmann dog ikke til at opleve.

Han var dybt engageret i den sønderjyske sag og udgav en sangbog, ”Den blå Sangbog”, der blev meget anvendt i Sønderjylland. I Skive tog han initiativ til oprettelse af en Sønderjysk Forening, hvis formand han var. Den 17. oktober 1894 havde han indledt et møde i foreningen. Efter mødet var der fællesspisning, og her sank Lohmann sammen, ramt af en lammelse. Han lå syg i en lille uges tid og døde den 23. oktober 1894, 52 år gammel. Hans bisættelse samlede hele sognet: ”Pastor J.J. Lohmann blev i aftes bisat under meget stor deltagelse. Hen ad kl. 8 var Nørregade fyldt med

mennesker, der drog ud til præstegården, hvor der efterhånden samledes mennesker i tusindvis. Der var mødt størstedelen af byens befolkning, både børn og gamle folk, mænd og kvinder, og desuden mange fra landsognet og Resen. Det var nok det største ligfølge, der nogensinde har været i Skive. Efter at kisten var båret ud, satte det store ligtog sig i bevægelse. Det var en imponerende sørgeskare, og det højtidelige indtryk forøgedes ved, at der var illumineret og dekoreret med grønt og potteplanter i hvert vindue i de gader – Nørregade, Adelgade, Vestergade og Kirkegade – hvorigennem ligtoget gik. Kirken kunne ikke rumme en tredjedel af følget.” (Skive Folkeblad 29. oktober 1894).

Læs mere:

Niels P. Bjerregaard: Digterpræsten Lohmann. Jul i Skive 1940, s. 7-8

Svend Mortensen: Skive Kirke 1898-1898. 1998.

Sognepræst Jens Jepsen Lohmann (1842-1894) med hustruen, Vita (1846-1916) og sine børn ca. 1890.

Lykønskningkort, som pastor Lohmann gav til sine konfirmander. Bag på kortet står der: ” I anledning af Deres Konfirmation min bedste Lykønskning .... Jepsen”. Lykønskningkortet er fra o. 1890, hvor kalkmalerierne i Vor Frue Kirke er fundet. Billedet til højre viser altertavlen i Vor Frue Kirke med maleren Chr. Dalsgaards engel på altertavlen.

Jens Jepsen Lohmann,

Sognepræst til Skive og Resen,

født d. 2 Junij 1842.

død d. 23 Oktbr. 1894.